

Ronja Mankinen

Käsikirjoituksen purun kaksi vai- hetta elokuvatuotannossa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi

Elokuva ja televisio

Opinnäytetyö

11.3.2024

Tiivistelmä

Tekijä(t):	Ronja Mankinen
Otsikko:	Käsikirjoituksen purun kaksi vaihetta elokuvatuotannossa
Sivumäärä:	21 sivua
Aika:	11.3.2024
Tutkinto:	Medianomi
Tutkinto-ohjelma:	Elokuva ja televisio
Suuntautumisvaihtoehto:	Tuotanto
Ohjaaja(t):	Tuotannon lehtori Annakaisa Sukura

Opinnäytetyö käsittelee käsikirjoituksen purkamista elokuvatuotannossa. Työssä tutkitaan, miksi tämä työvaihe tulisi tehdä ja miten purkua käytetään myöhemmissä työvaiheissa. Tavoitteena on avata purkuprosessi ja näyttää sen merkitys elokuvatuotannossa.

Opinnäytetyö koostuu kirjallisesta osasta sekä teososasta. Siihen kuuluu teososa lyhytelokuva Pitkät kynnet, jossa tekijä toimi 1. apulaisohjaajana. Kirjallisessa osassa käsitellään teososan purkuprosessia. Lähteenä on myös käytetty alan kirjallisuutta.

Työ avaa elokuvatuotannon ideasta levitykseen sekä käsikirjoituksen purkuprosessin ja sen, miten siitä edetään elokuvan kuvausaikataulun ja budjetin luomiseen. Purkua käytetään kahdessa työvaiheessa kahteen eri tarkoitukseen. Kehitysvaiheessa se on apuna rahoituksen hankinnassa. Esituotannossa purkua käytetään valmistauduttaessa kuvausjaksoon. Työssä käy ilmi, että purku on hyvä työkalu elokuvan resursien tunnistamiseen sekä purkua auttaa havainnollistamaan kohtauksen sisällön.

Avainsanat: Elokuvatuotanto, käsikirjoituksen purku, aikataulutusta, budjetointi

Abstract

Author(s): Ronja Mankinen
Title: The two stages of Script Breakdown in Film Production
Number of Pages: 21 pages
Date: 11 March 2024

Degree: Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme: Film and Television
Specialisation option: Production
Instructor(s): Annakaisa Sukura, Senior Lecturer

This thesis is about script breakdown in film production. The purpose of this thesis is to examine the script breakdown process and to discuss its significance in film production. The thesis also presents how script breakdown can be used in later work stages.

This thesis consists of two parts, a written report and a short film called Pitkät kynnet. The author worked as first assistant director in the short film. In the written part, the script breakdown process of Pitkät kynnet short film is discussed. The theoretical basis of this study is based on literature about film scheduling and budgeting.

This thesis presents the film production process from idea development to distribution. The focus is on the role of script breakdown in the process. The thesis also explains how to create a schedule and budget for a film after the script breakdown. Script breakdown is used for two different purposes in two different work phases. In the development phase it helps obtain financing. In pre-production, it is used to prepare for the filming. The thesis shows that script breakdown is a good tool for identifying the film's resources and helps to illustrate the content of the scene.

Keywords: Film production, script breakdown, scheduling, budgeting

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Elokuvan tuotantoprosessi	2
3	Käsikirjoituksen purkaminen	4
3.1	Breakdown sheet	6
3.2	Purkuraportit	8
4	Purun käyttäminen elokuvatuotannossa	9
4.1	Aikataulu	10
4.2	Budjetti	13
4.3	Call sheetit	14
5	Käsikirjoituksen purkaminen Pitkät kynnet -lyhytelokuvassa	16
6	Yhteenveto	18
	Lähteet	21

1 Johdanto

Elokuva lähtee ideasta, josta syntyy käsikirjoitus. Ennen kuin elokuvaa päästään kuvamaan, pitää sille luoda kuvausaikataulu sekä budjetti. Näitä varten pitää käsikirjoitus ensin purkaa, jotta tunnistetaan muun muassa kohtauksien tarpeet sekä elokuvan tarvitsemat resurssit.

Käsikirjoituksen purkaminen on työvaihe, jota käytetään elokuvan kehittäelyvaiheessa sekä esituotannossa. Opinnäytetyössäni tutkin käsikirjoituksen purkamisen tuotannollista merkitystä: miksi tämä työvaihe pitäisi tehdä ja miksi siihen pitäisi panostaa? Miten purkua käytetään myöhemmissä työvaiheissa, esimerkiksi aikataulun ja budjetin luonnissa? Perehdyn työssäni myös käsikirjoituksen purkamiseen: mitä on otettava huomioon, kun tekee purkutyötä esimerkiksi tarinan jatkuvuuden sekä eri elementtien kanssa? Työn tavoitteena on havainnollistaa tämän työvaiheen tärkeys elokuvatuotannossa. Toivon, että työvaihe nähtäisiin tärkeänä ja siihen panostettaisiin tuotannoissa sekä että se herättäisi kiinnostusta purkutyötä kohtaan.

Keskityn työssäni pitkien fiktioelokuvien purkamiseen ja avaan myös elokuvan tuotantoprosessin ideasta levitykseen. Jatkossa käytän fiktioelokuvista ilmaisua elokuva. Käsikirjoituksen purkamista käytetään myös muissa audiovisuaalisissa tuotteissa. Jokainen käsikirjoitus puretaan jollain tapaa. Työssäni esiteltyä tapaa pystyy hyvin käyttämään myös sarjojen purkamiseen.

On hyvä muistaa, että purkutapoja on niin monta kuin on itse purkajia. Nykyään purkamisesta on tehty helppoa, kun siihen on olemassa omia ohjelmia eikä sitä tarvitse tehdä enää käsin paperille. Olen itse käyttänyt purkamiseen Entertainment Partnersin Movie Magic Scheduling -ohjelmaa. Sitä on käytetty myös kaikissa tuotannoissa, joissa olen itse ollut mukana, joten se on minulle tutuin tapa purkaa käsikirjoitus.

Työhöni kuuluu teososa lyhytelokuva Pitkät kynnet. Toimin lyhytelokuvassa 1. apulaisohjaajana. Purin lyhytelokuvan käsikirjoituksen, loin sille kuvausaikataulun ja tarvittavia purkuraportteja sekä kuvauksissa toimin 1. apulaisohjaajan tehtävän mukaisesti johtaen työryhmän toimintaa kuvauspäivien aikana. Käytän kirjallisessa osassa apuna omaa kokemustani purkuprosessista sekä käytän esimerkkinä lyhytelokuvan purkuraportteja. Opinnäytetyössäni käytän myös tukena alan kirjallisuutta.

2 Elokuvan tuotantoprosessi

Elokuvan tekeminen on monivaiheinen prosessi, joka kestää yleensä useamman vuoden. Se voidaan jakaa monella eri tavalla. Jaan itse sen viiteen eri työvaiheeseen: kehittäminen ja rahoitus, esituotanto, kuvaukset, jälkituotanto sekä leviytyminen. Jokaisessa työvaiheessa on omat päätyötehtävät, mutta on myös työtehtäviä, joita tehdään läpi tuotannon, esimerkiksi elokuvan markkinointi alkaa jo aikaisessa vaiheessa.

Elokuva lähtee ideasta. Idea voi tulla käsikirjoittajalta, ohjaajalta tai tuottajalta. Ideasta lähetään tekemään käsikirjoitusta, ja kun käsikirjoitus alkaa olemaan kasassa, alkaa kehittäminen. Tässä vaiheessa pyritään saamaan rahoitus elokuvalle. Suomessa se tarkoittaa, että otetaan yhteyttä Suomen Elokuvasäätiöön sekä kanavaan, kuten esimerkiksi Yleisradioon tai Mtv3:een. Heille kerrotaan elokuvan sisällöstä sekä alustavasta aikataulusta ja sitä kautta saadaan palautetta ja neuvotellaan projektista. Elokuvalle tehdään tässä kohtaa budjetti sekä rahoitussuunnitelma. Rahoituksen lisäksi kehittäminen ruvetaan koostamaan taiteellista ydintyöryhmää, kuten kuvaaja ja lavastaja. Käsikirjoituksen kirjoittaminen sekä kehittäminen ovat pisin työvaiheita elokuvatuotannossa. (Claudia 2020.)

Kehittäminen- ja rahoitusvaiheen jälkeen päästään aloittamaan esituotanto, minkä aikana pyritään valimistelamaan elokuvan kuvausvaihe eli toteutus mahdollisimman tarkasti. Esituotanto on monella tapaa tärkein työvaihe elokuvatuotan-

nossa. Sen aikana tehdään suunnittelu- ja valmistelutyötä, pyritään ratkaisuun haasteita sekä tavoitteena on välttää pahimmat skenaariot myöhemmissä työvaiheissa. Esituotannon aikana on lähtökohtaisesti enemmän aikaa pureutua mahdollisiin ongelmiin. (Gill 2012, luku 2.) Jos esituotannon aikana on mahdollista tehdä jotain jo valmiiksi, kannattaa se siinä vaiheessa tehdä. Tämä koskee muun muassa kuvauslokaatioiden etsimistä, rekvisiitan valmistamista, puku- sovituksia, kuvalistojen suunnittelemista sekä työryhmän palkkaamista. (Goldberg 2012, luku 17.) Kuvausjakso on tuotannon kiireellisin ja hektisin työvaihe. Päivät ovat silloin jo valmiiksi pitkiä, joten kannattaa tehdä etukäteen kaikki mitä voi. Kuvauspäivien aikana saattaa myös tulla vastaan uusia työtehtäviä, joihin ei pysty vielä esituotannon aikana reagoimaan. Kuvausjakso, jota voi kutsua myös tuotannoksi, alkaa kun elokuvan kuvaukset alkavat. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että esituotannossa alkanut valmistelutyö loppuisi. Niin kauan kuin asioita on suunnittelematta, esimerkiksi jos kaikkia rooleja ei täytetty tai kuvauspaikkoja ei ole löydetty, jatketaan valmistelutyötä. (Honhaner 2010, luku 8.) Esimerkiksi tuotanto- ja apulaisohjaajaosastot saattavat työskennellä kuvauspaikalla suunnitellen ja valmistellen tulevaa, sekä samaan aikaan kun kuvaukset pyörivät tehdään vielä tarvittavia puku- tai rekvisiittahankintoja. Kuvaukset ovat elokuvatuotannon suurin vaihe niin työryhmän koon kuin myös kulujen puolesta. Suomessa pitkän elokuvan kuvaukset kestävät yleensä noin 1–3 kuukautta.

Kuvausten jälkeen alkaa jälkituotantovaihe, jossa viimeistellään elokuva. Jälkituotanto pitää sisällään monia eri työvaiheita liittyen kuvaan ja ääneen. Kuvaa leikataan ja värimääritellään, luodaan grafiikkaa ja visuaalisia efektejä sekä musiikkia sävelletään, tehdään jälkiäänityksiä ja äänen miksausta. Jälkituotannon aikana tuottaja myös seuraa, miten budjetissa on tähän mennessä pysytty, ja miettii, onko tarve lisärahoitukselle, sekä raportoi rahoittajille, miten kuvaukset sujuivat. (Pirilä & Kivi, 2010, 95.)

Levityksen suunnittelu sekä elokuvan markkinointi alkaa jo jälkituotannon aikana ja saattaa kestää vuosia elokuvan valmistumisen jälkeen. Levitystä on suunniteltu ja neuvoteltu jo kehittälyvaiheessa, ja tässä kohtaa alkaa sen toteutus. Levittäjän kanssa ruvetaan miettimään, milloin elokuva tulee teattereihin,

valitaan elokuvan stillkuvat ja tehdään juliste sekä mietitään mahdollista markkinoituskampanjaa. Kun elokuvan esityskopio on valmis, alkaa varsinainen levitystyö. Elokuvaa lähetetään mahdollisesti eri elokuvafestivaaleille sekä päästään viettämään sen ensi-iltaa. (Claudia 2020.)

3 Käsikirjoituksen purkaminen

Käsikirjoituksen purkaminen on työvaihe, jossa tarina käännetään tekniseen muotoon ja näin saadaan hyödynnettävissä olevaa tietoa. Huolellinen purku luo lähtökohdan, josta on hyvä aloittaa. (Landry 2018, luku 2.) Purkamisella saadaan selville kuvausvaatimukset jokaiselle kohtaukselle sekä purkua käytetään, kun elokuvalle luodaan kuvausaikataulu, budjetti ja tehdään tarvittavat valmistelutyöt. Purku tehdään kohtaus kerrallaan koko käsikirjoituksesta. Purkamalla kohtaukset osiin saadaan selville, miten kohtaukset toteutetaan ja mitä tuotannon eri osastot tarvitsevat. (Nashville Film Institute i.a.)

Ensimmäisen kerran purku tehdään jo kehittelyvaiheessa, kun tarvitaan alustava versio kuvausaikataulusta sekä elokuvalle tehdään budjettia. Purun avulla saadaan tässä kohtaa tietoja, joita käytetään rahoituksen hankkimisessa sekä esitysoikeuksien myynnissä. Tässä kohtaa purusta vastaa elokuvan tuottaja. Tuottaja tekee ensimmäisen purun itse tai ulkoistaa sen esimerkiksi apulaisohjaajalle. Toisen kerran käsikirjoitus puretaan esituotannon alkaessa, kun tuotanto on saanut vihreää valoa. Tässä kohtaa osa rahoituksessa on jo sidottu sekä tiedetään tietyt raamit kuten, kuvausten ajankohta, kokonaisbudjetin suuruus sekä avaintyöryhmän ja näyttelijöiden saatavuus, joiden ympärillä aikataulu ja budjetti pyörivät. (Landry 2018, luku 2.) Purku voi olla tässä kohtaa tarkempi, koska se tehdään kuvauksia varten. Viimeistään esituotannon alkaessa vastuu purusta siirtyy tuotannosta riippuen joko apulaisohjaajalle, linjatuottajalle tai tuotantopäällikölle.

Purkuprosessi alkaa käsikirjoituksen lukemisesta. Ensimmäisellä lukukerralla ei kannata vielä tehdä purkamista vaan lukea käsikirjoitus kokonaan läpi. Muistiin-

panoja voi tehdä tarinan kohdista, joita ei ymmärrä. Käsikirjoituksen läpi lukeminen kerran ilman purkamista mahdollistaa ensivaikutelman katsojan näkökulmasta. (Gill 2012, luku 2.) Se, että tarina on jo tuttu, kun purkaminen aloitetaan, helpottaa purkamista, ja näin huomio kiinnittyy olennaisiin kysymyksiin.

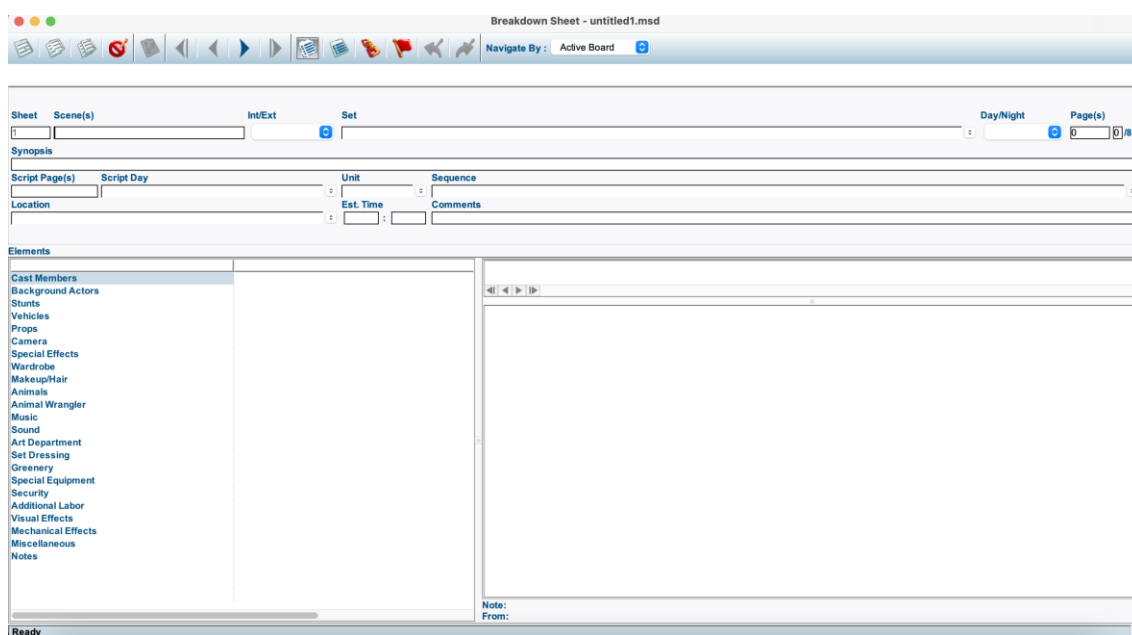
Käsikirjoituksesta löytyvien elementtien lisäksi pitää purkaessa osata ajatella asioita, jotka eivät suoraan lue käsikirjoituksessa. Nämä ovat usein asioita, jotka vaativat valmistelua ennen kuvausten alkamista. Esimerkiksi mitä tarvitsee ottaa huomioon tai tehdä etukäteen, jos kohtausta kuvataan tiellä, jossa on liikennettä, tai jos kohtauksessa on lapsia mukana. Myös käsikirjoituksen jatkuvuuteen vaikuttavia asioita on hyvä kirjata purkupohjaan. Esimerkiksi jos hahmolle tulee haava, on se hyvä purkaa myös seuraaviin pohjiin, jotta se muistetaan ottaa huomioon maskiajoissa.

Esituotannon ollessa käynnissä tulee koko ajan uutta informaatiota sitä mukaa kun tapaa HODEjä (Head of department eli osaston vastaavat kuten, kuvaaja, lavastaja, pukusuunnittelija) sekä kun asioita suunnitellaan eteenpäin. Myös käsikirjoituksesta saattaa tulla vielä uusia versioita. Nämä tiedot ja muutokset on hyvä sisällyttää purkupohjaan. Näitä ovat esimerkiksi tiedot erikoiskalusteista sekä -tehosteista, lisätyön tarve, varmistuneet kuvauslokaatiot sekä taustanäyttelijöiden määrä eri kohtauksissa. Myös kuvauspaikkavierailuilta eli tech recceiltä on hyvä kirjata muistiinpanot lokaatiosta purkupohjaan. (Gill 2012, luku 2.) Tech recceillä saatetaan esimerkiksi sopia kuvasuunnista tai pukumaskin tiloista sekä keskustella mahdollisista haasteista kuvauspaikalla. Kun muistiinpanot kirjataan purkupohjaan, ovat informaatiot tallessa esimerkiksi call sheetejä varten.

Purkamisen jälkeen päästään seuraaviin työvaiheisiin, kuten budjetointiin sekä aikataulun luomiseen ja sitä kautta myöhemmin call sheeteihin. Tuotannon tekemän purun lisäksi tarvittaessa jokainen osasto tekee vielä purun omasta näkökulmastaan. Näin varmistetaan, ettei mikään jää huomioimatta.

3.1 Breakdown sheet

Purkuohjelmiston breakdown sheet eli purkupohja on yksinkertainen sivu, jossa on kohta jokaiselle elementille, joihin käsikirjoituksessa on viitattu. Tässä työvaiheessa yksinkertaisesti vain siirretään infoa käsikirjoituksesta purkupohjaan. (Gill 2012, luku 2.) Purun voi tehdä käsin, mutta nykyään on yleistynyt eri purkuohjelmien käyttö. Yleisin purkuohjelmisto elokuvatuotannoissa on Entertainment Partnersin Movie Magic Scheduling. Kuvassa 1 näkyy ohjelmiston tyhjä pohja, joka avautuu, kun alkaa käyttämään ohjelmaa.

Kuva 1. Tyhjä purkupohja (kuvankaappaus)

Purku aloitetaan purkamalla pohjaan kohtausotsikko eli käsikirjoituksen ensimmäinen rivi sekä kohtauksen ominaisuudet. Purkuun on hyvä sisällyttää vähintään seuraavat asiat:

- Scene(s) - Kohtausnumero
- INT/EXT - Kuvataanko kohtaus sisällä (interior) vai ulkona (exterior)
- Set - Tapahtumapaikka käsikirjoituksessa
- Day/night - Kohtauksen vuorokaudenaika käsikirjoituksen mukaan

- Page(s) - Kohtauksen pituus. Käsikirjoituksen sivut jaetaan kahdeksaan osaan, ja ne merkitään esimerkiksi: 5/8, 1 1/8. (Gill 2012, luku 2.)
- Synopsis - Tiivis kuvaus siitä mitä kohtauksessa tapahtuu
- Script Day - Kohtauksen tapahtumapäivä käsikirjoituksen mukaan

Tämän jälkeen siirrytään purkamaan elementtejä. Näitä puretaan tuotannon tarpeiden mukaisesti. Sheetiä pystyy itse muokkaamaan, sieltä voi poistaa itselle tarpeettomia elementtejä tai lisätä uusia. Elementtejä purkaessa on tärkeää osata priorisoida. Toiset elementit ovat budjetin ja aikataulun kannalta paljon tärkeämpiä kuin toiset. (Gill 2012, luku 2.) Tärkeimpiä elementtejä, joita purkupohjasta löytyy, ovat:

- Cast members - Kohtauksessa esiintyvät hahmot.
- Background Actors - Taustalla näkyvät hahmot, esim. taustalla kävelevät ensihoitajat.
- Stunts - Lähtökohtaisesti kaikki näyttelijän tekemä liike, joka on kävelyä nopeampaa (Gill 2012, luku 2).
- Vehicles - Kohtauksessa mainitut ajoneuvot.
- Props/Wardrobe/Makeup/Hair/Art Department - Näihin elementteihin ei pureta jokaista rekvisiittaa, lavastusta, asua tai muuta vastaavaa, joka on mainittu käsikirjoituksessa. Vain tarinan kannalta tärkeimmät, kuten päähenkilöä osoittava irtonainen sormi sekä ensihoitajien asut, joiden pitää olla tietynlaiset.
- Special Effects - Kohtauksessa mainitut erikoistehosteet, esimerkiksi tuli.
- Animals - Kohtauksessa esiintyvät eläimet.
- Additional Labor - Elementtiin puretaan oman työryhmän lisäksi tarvittavat työntekijät tarpeen mukaan, kuten esimerkiksi tien sulkua varten tarvitaan liikenteenpysäyttäjät tai jos kohtauksessa on eläimiä, tarvitaan heille eläintenhoitaja.
- Visual Effects - Kohtauksessa mainitut visuaaliset tehosteet, esimerkiksi tv-ruudulla näkyvä materiaali.
- Notes - Tätä elementtiä voi käyttää moneen eri tapaan. Siihen voi kirjata ylös esimerkiksi kysymyksiä käsikirjoituksesta tai toteutuksesta sekä muistiinpanoja call sheetejä varten.

Purku on esituotannon yksi tärkeimmistä tuotantotiedoista, koska tulevat työvaiheet perustuvat siihen. Jos purusta puuttuu jokin elementti, saattaa se todennäköisesti puuttua myös kuvauksissa ja näin lopulta elokuvasta. Tämän vuoksi on tärkeää, että purkutyö tehdään huolella. (Clevé 2017, luku 3.) Huolella tehty purku mahdollistaa sen, ettei aina tarvitse palata lukemaan käsikirjoitusta, vaan informaatiot löytyvät purkupohjasta.

3.2 Purkuraportit

Kun saadaan käsikirjoitus purettua, saadaan Movie Magic Scheduling -ohjelmistosta otettua erilaisia purkuraportteja ulos. Purkuraportit helpottavat tiedon jakamista työryhmän jäsenille. Raportit voidaan tallentaa PDF-tiedostoina ja näin lähettää eteenpäin esimerkiksi sähköpostilla. Raporttipohjia pystyy muokkaamaan itselleen sopiviksi tuotannon tarpeiden mukaan. Yksi yleisimmistä raporteista on koko käsikirjoituksen purkuraportti (ks. kuva 2), jossa näkyy koko kohtauksen puretut elementit.

PITKÄT KYNNET

Purkuraportti

Käsik 178

Scene: 13

4/8 pgs

SD 1 Afternoon

EXT VAULAN PIHATIE

Pinja ja Paju palaavat Vaulan asunnolle, koira tuo Vaulan sormen siskosten luo osottaen heitä.

Cast Members

PIN.PINJA (18)

PAJ.PAJU (13)

Background Actors

Ensihoitaja 2

Kotihoitaja

Props

Kotihoitajan puhelin

Peitetty ruumis ja paarit

Vaulan somi

Wardrobe

Ensihoitajien asut

Animals

Koira

Safety

Lapsia setissä

Additional Labor

Koiranhoitaja

Liikenteenpysäytys

Additional Arrangements

Lasten työolot (Avin lupa & työskentelytunnit)

Kuva 2. Esimerkki purkuraportista (kuvankaappaus)

Raportit ovat hyödyllisiä, kun tarvitaan tietoa jostain tietystä elementistä. Voidaan tarvita tietoa, missä kaikissa kohtauksissa jokin elementti on tai kuinka monena kuvauspäivänä sitä tarvitaan. Tätä varten jokaisesta elementistä saa oman raportin tehtyä. Esimerkiksi jos tarvitaan tietoa, missä kohtauksissa esiintyy päähenkilön auto, auttaa elementin vehicles raportti etsimään tiedon helpeiten ja nopeiten näyttämällä tiedon tiivistettynä. Kun tarvitaan tietoa valitun elementin kuvauspäivistä, voidaan käyttää days out of days (DOOD) -raportteja (ks. kuva 3), jotka kertovat valitun elementin työpäivät. DOOD-raportin avulla näkee valitun elementin ensimmäisen kuvauspäivän (SW), kuvauspäivän (W) sekä viimeisen kuvauspäivän (WF). Raportista näkyy myös elementin kuvauspäivät yhteensä kohdasta work. DOOD-raportteja käytetään etenkin esiintyjien kuvauspäivien selvittämiseen. (Honhaner 2010, luku 4.)

PITKÄT KYNNET
Day Out of Days Report for Animals

Day.Month	16.09	17.09	18.09	Co.						
Day of Week	la	su	ma	Travel	Work	Hold	Holiday	Start	Finish	TOTAL
Shooting Day	1	2	3							
Kissa	SW	W	WF		3			16.09	18.09	3
Koira	SW	WF			2			16.09	17.09	2

Kuva 3. Esimerkki days out of days -raportista (kuvankaappaus)

4 Purun käyttäminen elokuvatuotannossa

Tässä luvussa avaan, miten käsikirjoituksen purkua pystyy hyödyntämään elokuvatuotannossa. Ensimmäisen kerran purussa olevaan tietoa hyödynnetään kehittely- ja rahoitusvaiheessa. Toisen kerran se on apuna, kun valmistaudutaan kuvauksiin esimerkiksi call sheetejä tehdessä.

Jokainen elokuva rakentuu resursseista eli paikoista, ihmisistä, välineistöstä ja rahasta. Käsikirjoituksen purku tehdään, jotta nämä resurssit tunnistetaan, järjestetään ja aikataulutetaan sekä budjetoidaan. Samalla ratkotaan muun muassa seuraavia kysymyksiä: Milloin kohtaaminen kuvataan? Mistä vuokraamme tarvittavan kaluston? Kuinka paljon ja kuinka kauan tarvitsemme näitä rekvisiitteja? Onko extralokaatio tarpeellinen? Paljonko se kustantaa? (Landry 2018, luku 1.)

Käsikirjoitus, aikataulu sekä budjetti ovat toisistaan riippuvaisia. Jos tekee muutoksia yhteen näistä, vaikuttaa se samalla myös toisiin. Jos esimerkiksi lisää käsikirjoitukseen yhteen kohtauksen auton, pitää se myös lisätä purkuun, jotta sen voi aikatauluttaa sekä se pitää ottaa huomioon budjetissa. Myös esimerkiksi, jos budjetti on rajallinen ja kuluja pitää pienentää, varmin tapa on leikata käsikirjoituksesta pois sivuja tai aikataulusta päiviä. Aikataulu ja budjetti perustuvat käsikirjoitukseen ja muodostavat tuotannon perustan. Ne määrittävät, kuinka nopeasti ja tehokkaasti elokuva voidaan kuvata ja saada valmiiksi. Aikataulua ja budjettia käytetään määrittämään tuotannon aika- ja rahakustannukset, selvittämään onko projekti hyvä tehdä tässä kohtaan tällä tiimillä sekä saamaan selville projektin tietoa, jota jaetaan esimerkiksi rahoittajille. (Landry 2018, luku 1.)

4.1 Aikataulu

Jos käsikirjoitusta ei purkaisi aikatauluksi saattaisi helposti unohtua keskeisiä kohtauksia, hahmoja tai varusteita. Ilman aikataulua ei ole suunnitelmaa. Aikataulu luo tuotannolle pohjan. (Landry 2018, luku 1.) Käsikirjoituksen purkaminen määrittämään ja tunnistamaan resurssit käsikirjoituksesta. Aikatauluttaminen järjestää nämä resurssit sekä luo suunnitelman kuvauksille. Koska käsikirjoitusta ei yleensä kuvata kronologisessa kohtausjärjestyksessä, pitää se suunnitella niin, että kaikki tarvittava on saatavilla oikeaan aikaan, kaikki kohtaukset ovat mukana aikataulussa sekä että aika ja raha olisi käytetty mahdollisimman hyvin. (Landry 2018, luku 3.)

Käsikirjoituksen jokainen kohtaus on purettu omalle purkupohjalle. Jokainen purkupohja edustaa stripiä (kohtausliuskaa). Stripistä löytyy tärkeimmät tiedot aikataulun luomista varten, kuten kohtausnumero, setti jossa kohtaus tapahtuu, synopsis, cast, käsikirjoituksen vuorokaudenaika sekä kohtauksen sivumäärä. (Clevé 2017, luku 9.) Kun käsikirjoitus on purettu kokonaan, ovat stripit kronologisessa järjestyksessä ohjelmistossa (ks. kuva 3) ja niitä liikuttamalla ruvetaan muodostamaan aikataulua. Stripeissa käytetään eri värejä, mikä helpottaa aika-

taulun luomista. Värien avulla näkee helposti, kuvataanko kohtaaminen sisällä vai ulkona ja mihin vuorokauden aikaan. Esimerkiksi kuvassa 3 on vihreällä ne stripit, joissa kohtaaminen tapahtuu sisällä päivällä, keltaisella se, joka tapahtuu ulkona päivällä sekä vaaleanpunaisella se, joka tapahtuu ulkona iltpäivällä. Suomessa elokuvatuotannoissa ei ole tapana käyttää tiettyjä värejä stripeissä, vaan ne voi itse valita ohjelmistosta.

1	INT Day	VAULAN KOTI. OLOHUONE <i>Vaala pyyhkii hiusharjalla pölyjä.</i>	4/8 pgs	VAU	1:00
2	INT Day	VAULAN KOTI. KEITTIÖ <i>Vaala kaataa kissalle riisimuroja, jääkaapin ovesta lappu: Vaala, muista syödä ja ottaa lääkkeit.</i>	4/8 pgs	VAU <i>Animals: Kissa</i>	1:00
3	INT Day	VAULAN KOTI. SULJETTU OVI <i>Suljetun oven takaa kuuluu eläinten läähätystä ja vinkunaa.</i>	1/8 pgs		:30
4	INT Day	AUTO <i>Pinja ohjeistaa Pajua kissan pelastamiseen.</i>	1 pgs	PAJ, PIN	1:30
5	INT Day	VAULAN KOTI. ETEINEN <i>Paju saapuu Vaulan asunnolle, Vaala kuulee hänet.</i>	6/8 pgs	PAJ <i>Animals: Koira</i>	1:00
6	INT Day	VAULAN KOTI. PORTAIKKO <i>Vaala luule hoitajan tulleen, säikähtää Pajua.</i>	3/8 pgs	PAJ, VAU	1:00
7	INT Day	VAULAN KOTI. OLOHUONE <i>Vaala putoaa portaat alas.</i>	2/8 pgs		1:00
8	INT Day	VAULAN KOTI. PORTAIDEN ALAPÄÄ <i>Paju tuijottaa Vaulan ruumista kauhistuneena.</i>	2/8 pgs	PAJ, VAU <i>Animals: Kissa</i>	1:00
9	INT Day	AUTO <i>Paju saapuu kissan kanssa autolle, siskokset kaasuttavat pois.</i>	3/8 pgs	PAJ, PIN	1:00
10	INT Day	AUTO <i>Pinja näkee autotiellä verisen Vaulan kangastuksen, hän on ajanut melkein kotihoitajan päälle.</i>	5/8 pgs	PAJ, PIN, VAU	1:30
11	EXT Day	PINJAN JA PAJUN KOTITALO <i>Puutalon eteen on parkeerattu farmariauto.</i>	1/8 pgs		:30 Mini unit
12	INT Day	PINJAN JA PAJUN KOTITALO. MAKUHUONE <i>Pinja ja Paju yrittävät hoitaa kissaa, Paju kertoo mitä tapahtui Vaulan luona.</i>	1 6/8 pgs	PAJ, PIN <i>Animals: Kissa</i>	2:15
13	EXT Afternoon	VAULAN PIHATIE <i>Pinja ja Paju palaavat Vaulan asunnolle, koira tuo Vaulan sormen siskosten luo osottaen heitä.</i>	4/8 pgs	PAJ, PIN <i>Animals: Koira</i>	1:30

Kuva 4. Kronologinen stripboard (kuvankaappaus)

Aikataulun luomiseen on eri tapoja. Aikataulua luotaessa on tärkeää, että stripeissä näkyvät elementit on purettu oikein, jotta saadaan toimiva aikataulu. Aikataulua voi lähteä luomaan esimerkiksi seuraavalla tavalla:

1. Kohtaukset järjestetään setin mukaan. Ajan ja rahan vuoksi on järkevää kuvata samassa setissä tapahtuvat kohtaukset peräkkäin.
2. Seuraavaksi on hyvä ottaa huomioon, tapahtuuko kohtaus ulkona vai sisällä. Jokaisen setin kohtaukset on hyvä aikatauluttaa niin, ettei tarvitsisi mennä edestakaisin ulos ja sisälle.
3. Tämän jälkeen kohtauksia ruvetaan järjestämään vuorokaudenajan mukaan. Varsinkin ulkokohtauksissa on tärkeää ottaa huomioon, miten nämä kohtaukset aikataulutetaan rajallisen luonnonvalon vuoksi.

(Landry 2018, luku 3.)

Kuvausaikataulua tehdessä on monia asioita otettava huomioon. Tuotannosta riippuen priorisoidaan kuvausaikataulussa eri asioita. Kuvauslokaatioilla voi olla suuri vaikutus aikatauluun. Ne ovat iso kuluerä tuotannolle, jonka vuoksi ne halutaan vuokrata mahdollisimman lyhyeksi ajaksi. Lokaatiot saattavat olla käytettävissä myös vain tiettyinä päivinä tai vuorokaudenaikoina. Myös näyttelijöiden käytettävyys vaikuttaa aikataulun luomiseen. He saattavat tehdä useampaa projektia samaan aikaan, joten aikataulussa pitää ottaa huomioon heidän esteensä. Jos mahdollista on hyvä järjestää kohtauksia niin että yhdellä näyttelijällä olisi omat kohtaukset peräkkäin ja että hänellä olisi mahdollisimman vähän kuvauspäiviä. (Landry 2018, luku 3.) On hyvä aikatauluttaa kohtauksia kronologiseen järjestykseen niin paljoin kuin se on mahdollista. Myös kohtauksien sivumäärää on hyvä huomioida aikataulua tehdessä. Ei ole tiettyä sääntöä, montako sivua yhden päivän aikana pitäisi kuvata, ja kohtauksen pituuden lisäksi pitää ottaa huomioon kohtauksen sisältö. 1/8-sivuinen kohtaus voi sisältää paljon toimintaa. Tuotannosta riippuen yhden päivän aikana kuvataan noin 4–7 sivua. Jos kuvauspäivän sivun pituus on yli 8, on hyvä miettiä, voiko joitain kohtauksia siirtää toiselle päivälle. (Gill 2012, luku 2.)

Kun luo aikataulua, on otettava myös huomioon esimerkiksi kohtaukset, joissa on paljon esiintyjiä tai lapsia mukana, onko näyttelijöille tulossa päivän aikana erikoismaskeja sekä monimutkaisemmat kohtaukset, jotka sisältävät esimerkiksi stuntteja tai erikoistehosteita. Näihin tarvitsee lähtökohtaisesti varata enemmän aikaa kuvauspäivien aikana, niin kuvatessa kuin rakentamisessa ja valmistelussa. Myös tuotannon työryhmän koko, lokaatioiden määrä sekä lokaatioiden

välisiin siirtymiin menevä aika vaikuttaa aikatauluun. (Landry 2018, luku 3.) Siirtymiin menevä aika on aina pois kuvausajasta, koska pitää tehdä purku ensimmäisessä lokaatiossa, siirtyä ja uudelleen rakentaa toisessa. Jos työryhmä on suuri saattaa se mahdollistaa kaksi kuvausyksikköä, jolloin säästetään aikaa.

4.2 Budjetti

Elokuvan budjetoinnissa tehdään arvio resurssien, kuten kaluston, työryhmän sekä kuvauspaikkojen, kuluista. Kuluarvioita vaaditaan elokuvan eri vaiheissa. Budjetointiprosessi alkaa käsikirjoituksen purkamisella. (Lounela 2023.) Alustava budjetti laaditaan yhdessä käsikirjoituksen purun sekä aikataulun kanssa. Se tehdään yleensä ensimmäisestä tai toisesta käsikirjoitusversiosta. Prosessi alkaa, kun näistä saadut tiedot muutetaan työtunneiksi, työryhmän ja näyttelijöiden palkoiksi, lokaatio- sekä vuokratkustannuksiksi jne. Budjettia voi tehdä suoraan käsikirjoituksesta, mutta se on huomattavasti tarkempi, jos se perustuu aikatauluun. (Honthaner 2010, luku 3.)

Budjetointi on kolmivaiheinen prosessi:

1. Tunnistetaan resurssit ja hankitaan tarjouksia seuraavista: kuvauskalusto, työryhmä ja näyttelijät, lokaatiot.
  2. Neuvotellaan mahdollisia sopimuksia ja päivitetään budjettia tiimin kanssa.
  3. Lukitaan sopimukset.
- (Landry 2018, luku 4.)

Käsikirjoituksen purku sekä aikataulu ovat työkaluna kustannusten selvittämisessä. Ensimmäiseen budjettiversioon otetaan myös huomioon HODien suunnitelmat ja toiveet omilta osastoiltaan. Kun nämä kustannukset on tunnistettu, ruvetaan etsimään mahdollisia rahoittajia sekä neuvottelemaan eri tahojen kanssa. Tarjouksien tullessa keskustellaan HODien kanssa ja tehdään tarvittavia päivityksiä budjettiin. Sopivien tarjouksien kanssa tehdään sopimukset. (Lounela 2023.)

Elokuvan kehittely- ja rahoitusvaiheessa tehdään siis budjetti, joka perustuu pääasiassa alustaviin käsikirjoitusversioihin sekä elokuvan isoimpiin kokonaiskustannuksiin ja arvioihin resurssien kuten esimerkiksi henkilöstön ja kuvauskauston tarpeista. Rahoitusvaiheen myötä elokuvalla muodostuu sen kokonaisbudjetti. (Lounela 2023.) Vaikka alustavaa kuvausaikataulua käytetään apuna budjetin luomisessa, budjetti kuitenkin vaikuttaa lopulliseen kuvausaikatauluun. Kuvausaikataulua saatetaan muokata, kun budjetin suuruus on varmistunut. Budjetti luo elokuvalla raamit, joiden puitteissa elokuvaa aletaan tekemään. Kun kokonaisbudjetti on tiedossa, siinä on pysyttävä. Budjetti jaetaan eri osastoille ja eri tuotannon vaiheisiin.

Purkuraportin toiset elementit vaikuttavia budjettiin enemmän kuin toiset, ja tuottaja/tuotantopäällikkö tarvitsee niistä tiedon nopeammin. Näitä elementtejä ovat cast, background extras, vehicles, special ja visual effects, special equipments, stunts, animals sekä additional labor. (Gill 2012, luku 2.) Nämä ovat elementtejä, joilla on työpäiviä tai päivä-/viikkokohtaisia vuokrahintoja, jotka vaikuttavat budjettiin.

4.3 Call sheetit

Kun kuvausaikataulu on lukossa ja kuvaukset lähestyvät, ruvetaan tekemään call sheettejä eli päiväkohtaisia aikataululuja kuvauksiin. Myös call sheet -pohjia on erilaisia, ja kuva 4 on esimerkki yhdestä. Call sheetit kertovan kuvauspäivän suunnitelman: mitä kuvataan, mihin aikaan sekä mitä päivän aikana tarvitaan. Call sheetit jaetaan koko kuvaustyöryhmälle sekä näyttelijöille. Ne tehdään jokaiselle kuvauspäivälle sisältäen päivän tarvittavat informaatiot. Hyvin tehdyssä call sheetissä on vastaukset moniin kysymyksiin, joita työryhmälle saattaa päivästä tulla. Call sheetissä on muun muassa informoitu tarvittavien työryhmän jäsenien yhteystiedot (yleensä tuotanto-, apulaisohjaus- sekä järjestäjäosastojen), kuvauspaikan osoite sekä mahdolliset huomiot, päivän call time, kuvattavat kohdat ja päivän aikana kuvissa näkyvät ajoneuvot sekä niiden kuljettajat. (Goldberg 2012, luku 8.)

Ohjaaja: Kuvaaja: Tuottaja: Tuotantopäällikkö: 1. Apulaisohjaaja: 2. Apulaisohjaaja: Järjestäjä:	PROJEKTI CALL SHEET #x/x LAUANTAI, 16. SYYSKUUATA 2023 PRE CALL 8:00 CREW CALL 8:00 KAMERA KÄY 8:00 LOUNAS 8:00 PURKU ALKAA 8:00 PURKU PÄÄTTYY 8:00	KUVAUSLOKAATIOT LOC1 LOC2 Auringon nousu Keskipäivä Auringon lasku Päivänvalo						
LÄHIN SAIRAALA:	HUOMIOT							
HUOMIOT								
KLO	AIKA	KOHTAUS	D/N & SD	I / E. SET & KUVAUS	PGS	ROOLIT	HUOMIOT	
8:00	0:00	PRE CALL						
8:00	0:00	CALL TIME / CREW BRIEF / HARJOITUKSET						
8:00	0:00	1	Day 1	SET Synopsis	1/8			
8:00	0:00	SET UP / HARJOITUS						
8:00	0:00	1	Day 1	SET Synopsis	1/8			
8:00	0:00	PURKU 1. LOKAATIOSSA						
8:00	0:00	SIIRTYMÄ						
8:00	0:00	LOUNAS						
8:00	0:00	SET UP / HARJOITUS						
8:00	0:00	1	Day 1	SET Synopsis	1/8			
8:00	0:00	PURKU						
TYÖAIKA	0:00						SIVUMÄÄRÄ	
NÄYTTÉLLIÄT								
ROOLI	NIMI	CALL TIME	PUKU	MASKI	VALMIS	ROLL	PURKU	HUOMIOT
AVUSTAJAT								
ROOLI	LUKUMÄÄRÄ	CALL TIME	PUKUMASKI	VALMIS	ROLL	PURKU	TYÖAIKA	HUOMIOT
ELÄIMET								
ELÄIN	HOITAJA	CALL TIME	PURKU	TYÖAIKA	HUOMIOT			
AJONEUVOT								
AJONEUVO	KULJETTAJA	CALL TIME	PURKU	HUOMIOT				
OSASTOT	CALL TIME	OSASTOKOHTAISET HUOMIOT						
KAMERA								
VALO								
ÄÄNI								
PUKU								
MASKI								
LAVASTUS/REKVI								
APULAIISOHJAUS								
JÄRJESTYS								
TUOTANTO								
CATERING								

Kuva 5. Esimerkki tyhjästä call sheet -pohjasta (kuvankaappaus)

Suurin osa call sheeteihin tarvittavista tiedoista löytyy suoraan hyvin tehdystä purkupohjasta sekä kuvausaikataulusta. Niistä löytyvät esimerkiksi kohtauksen tiedot, kuten synopsis, setti, roolit, vuorokaudenaika, kohtauksen sivumäärä ja kuinka monta taustanäyttelijää kohtauksessa on. Myös mahdolliset tech recce -muistiinpanot, kuvauspaikkojen osoitteet sekä auringon nousu- ja laskuajat saattavat löytyä suoraan näistä. Call sheetejä aloitetaan valmistelemaan jo esituotannon aikana, mutta niiden tekeminen jatkuu myös kuvausjaksolla. Kuvausten aikana call sheetejä tehdään välillä hektisessä ympäristössä, jonka vuoksi on hyvä, että kaikki tiedot löytyvät valmiiksi purusta. Call sheetejä ruvetaan yleensä täyttämään siinä järjestyksessä kuin kohtaukset on aikataulutettu kuvausaikatauluun. On kuitenkin mahdollista, että kuvausaikatauluun on tullut

muutoksia tai on saatu uutta informaatiota, jonka vuoksi on hyvä vielä pohtia, onko kuvausjärjestys hyvä, ja tehdä tarvittavia muutoksia suoraan call sheeteihin.

5 Käsikirjoituksen purkaminen Pitkät kynnet -lyhytelokuvassa

Opinnäytetyöhöni kuuluu teososa lyhytelokuva Pitkät kynnet. Lyhytelokuva kertoo vakavasti muistisairaasta Vaulasta, joka on rohmannut kotiinsa eläimiä eikä kykene enää huolehtimaan niistä – saati itsestään. Siskokset Pinja ja Paju haluavat yrittää pelastaa edes yhden näistä eläimistä. Lyhytelokuvan esituotanto alkoi alkuvuodesta 2023, ja kolmen päivän kuvaukset olivat saman vuoden syyskuussa.

Toimin lyhytelokuvassa 1. apulaisohjaajana. Purin käsikirjoituksen sekä aikataulutin sen. Tein käsikirjoituksen purkamisen ensimmäisen kerran jo esituotannon alkuvaiheessa maaliskuussa. Tällöin ilmeni jo tarve ensimmäiselle kuvausaikatauluversiolle ja raporteille sekä lyhytelokuvalla oltiin tekemässä kustannusarviota ja rahoitussuunnitelmaa. Tässä kohtaa saatiin purun avulla selville, kuinka monta kuvauspäivää näyttelijöillä ja eläimillä on suunnitteilla, kuinka monta kuvauslokaatiota tarvitaan sekä tärkeimmät lavastus- ja puvustustarpeet. Purkua päivitin uusien käsikirjoitusversioiden myötä sekä HOD-keskusteluiden pohjalta. Käsikirjoitusversioita oli lopulta kahdeksan, joten oli tärkeää päivittää purkua uusien tullessa. Purkupohja oli toimiva työkalu muistiinpanoille ja toteutuksiin liittyvien asioiden kirjaamiselle. Hyödynsin suoraan purussa olevia tietoja call sheetiä tehdessäni.

Purkamalla käsikirjoituksen sain hyvän käsityksen siitä mitä ollaan tekemässä, mikä auttoi kuvauksiin valmistautuessa. 1. apulaisohjaaja johtaa työryhmän toimintaa kuvauksissa, jonka vuoksi on tärkeää tietää eri osastojen suunnittelemat ja tarpeet. Purkaessani listasin ylös etenkin kohtauksien toteutuksiin liittyviä asioita ja kysymyksiä. Käsikirjoituksessa oli 13-vuotias hahmo Paju, joten pitäisi ot-

taa huomioon lapsien kanssa työskentelyyn liittyvät työehdot. Yhdessä kohtauksessa kuvattiin liikkuvassa autossa, joka vaatii ennakkojärjestelyitä tien sulke- mista ja liikenteenpysäytystä varten, sekä oli varmistettava, että näyttelijällä ajo- kortti. Tarinassa oli myös eläimiä, mikä vaati lisätyövoimaa sekä järjestelyitä ku- vauspaikalla. Myös erikoismaskit kuten veriset kasvot vaativat valmisteluaikaa kuvauspäivän aikana. Nämä olivat myös asioita, joihin kiinnitin huomiota, kun tein aikataulua. Tiellä kuvaaminen sekä kohtaukset, joissa esiintyi eläimiä, tar- vitsivat enemmän aikaa kuvaamiseen. Eläinten omistaja oli kuvauspaikalla koko ajan sekä toimi kohtauksissa eläinten kouluttajana. Eläimille varattiin myös oma turvallinen taukotila kuvauspaikalta. Call sheetejä tehdessä piti myös kiinnittää huomiota päähenkilön Pajun työtunteihin, etteivät ne ylitä. Pajun rooliin roolitet- tiin 17-vuotias näyttelijä, joka mahdollisti Pajulle täysimittaiset työpäivät. Aika- taulua luodessani piti ottaa huomioon myös opiskelijaelokuvan pieni budjetti. Ai- kataulua aloin tekemään niin, että näyttelijöille saataisiin mahdollisimman vähän kuvauspäiviä. Lopputuloksena oli, että jokaisella kolmella näyttelijällä oli kaksi kuvauspäivää.

Käsikirjoituksessa heränneitä kysymyksiä kävimme läpi HODien kanssa HOD- palaverissa, joita oli elokuusta lähtien viikoittain sekä syyskuun alussa pi- dimme page turnin. Page turnissa tarkoituksena on lukea HODien kanssa koko käsikirjoitus yhdessä sekä keskustella kohtaukset läpi toteutuksen kannalta. Koin itse nämä tärkeiksi työvaiheiksi. Kävimme läpi toteutuksiin liittyviä asioita, mahdollisia haasteita tai ongelmatilanteita kuvauspaikalla. Isoimpia keskuste- lunaiheita oli tiellä kuvaaminen sekä kohtaukset, joissa esiintyi eläimiä. Kun nämä käydään läpi huolellisesti esituotannon aikana sekä tehdään hyvät suun- nitelmat, helpottaa se kuvauksia. Oma tavoitteeni oli, että kuvauksiin valmistau- dutaan mahdollisimman hyvin ja ennakkoon tehdään kaikki, mitä on mahdol- lista.

Call sheetit tein kuvausaikataulun pohjalta, eikä ollut tarvetta tehdä kohtauksien järjestyksen osalta muutoksia. Kohtauksia oli yhteensä 13, ja ne jakautuivat niin, että kahtena ensimmäisenä päivänä kuvattiin neljä kohtausta ja viimeisenä viisi. Kaksi ensimmäistä päivää olivat pitkiä, koska ne sisälsivät kohtauksia,

joissa kuvattiin tiellä sekä niissä oli eläimiä, joten kohtauksiin oli varattu enemmän aikaa. Koska kyseessä oli opiskelijatuotanto, olimme sopineet kuvauspäiville omat raamit, joiden sisällä päivät toteutetaan. Call sheetejä tehdessäni pidin koko ajan huolta, että työryhmän työpäivät ovat alle 12 tuntia ja työviikko alle 40 tuntia. Kaksi ensimmäistä kuvauspäivää oli kokonaisuudessaan kestoltaan 11,5 tuntia ja viimeinen päivä oli 9 tuntia, jolloin kuvauspäivistä tuli yhteensä 32 tuntia. Eri osastot myös porrastivat päiviään mahdollisuuksien mukaan. Näyttelijöiden päivien kestot erosivat toisistaan. Pajun hahmolla oli 10 tunnin päivät, kun taas Pinjan sekä Vaulan hahmoilla oli noin 9 sekä 6 tunnin kuvauspäivät. Kuvauspäivien välissä oli myös 11 tunnin lepo.

Kuvauspaikkana toimi paritalo Helsingissä. Lokaation suurin haaste oli sen ahtaus. Ottojen aikana suurin osa työryhmästä oli ulkona, jonne oli rakennettu telttaan monitoripiste. Priorisoimme, että näyttelijät sekä eläimet saivat sisältä omat taukotilat. Kuvassimme talon sisällä sekä lähistön teillä. Siirtymiin meni enimmillään 20 minuuttia mikä mahdollisti enemmän aikaa kuvauksiin.

Esituotannosta oli jäänyt onnistunut fiilis, jonka vuoksi kuvauksiin saavuini luottavaisin fiiliksin. Kuvaukset onnistuivat hyvin. Niiden aikana ei tullut vastaan suuria yllätyksiä tai haasteita. Pysyimme hyvin aikataulussa yhtä kohtausta lukuun ottamatta. Kohtauksessa kuvattiin koiran kanssa ja vaikka siihen oli varattu hyvin aikaa, jäimme silti vähän jälkeen. Koen, että suunnitelmat ja ennakkovalmistelut oli tehty onnistuneesti.

6 Yhteenveto

Tärkeimpänä opinnäytetyö tuo ilmi, miten käsikirjoituksen purkaminen auttaa havainnollistamaan kohtauksen sisällön. Sen avulla tunnistetaan kohtaukseen tarvittavat hahmot, kuvauspaikat, erikoistehosteet ja -kalusto sekä muu tarpeisto. Purku auttaa myös ratkomaan toteutukseen liittyviä haasteita tunnistamalla ne, sekä se antaa hyödynnettävissä olevaa tietoa. Kun koko elokuvan resurssit ovat tiedossa, ne voidaan aikatauluttaa ja budjetoida. Näiden avulla resurssit järjestetään sekä luodaan suunnitelma kuvausjaksolle. Ilman resurssien

tunnistamista saattaisi jokin elementti jäädä pois. Jos esimerkiksi purkupohjasta puuttuu kohtauksessa esiintyvä hahmo, saattaa se jäädä pois call sheetistä ja siten pois kuvauspäivästä.

Tavoitteena opinnäytetyössäni oli havainnollistaa, miten purkua käytetään elokuvatuotannossa. Työn avulla selviää miten, purkua käytetään kahdessa eri työvaiheessa kahteen eri tarkoitukseen. Ensimmäisen kerran elokuvan tuottaja käyttää purkua kehittelyvaiheessa apuna rahoittamisessa sekä alustavan budjetin ja kuvausaikataulun luomisessa. Tässä kohtaa sen avulla jaetaan tietoa ja tunnustetaan elokuvan resurssit. Kun elokuva on saanut rahoituksen, on sille samalla muodostunut sen kokonaisbudjetti, jonka sisällä elokuvaa aletaan tehdä. Kun purku tehdään toisen kerran esituotannossa, purun päätavoite on valmistua kuvauksiin. Tässä kohtaa pitää ottaa huomioon raamit, joiden sisällä on pysyttävä. Kehittelyvaiheen kuvausaikataulua saatetaan joutua muokkaamaan, jos budjetti on rajallisempi kuin, toivottu.

Purku, joka tehdään esituotannon aikana, on yleensä tarkempi versio purusta. Siinä kohtaa avataan purkuun enemmän toteutukseen liittyviä asioita. Esituotannon aikana uutta tietoa tulee paljon, jonka vuoksi on hyvä olla paikka, mihin kaikki voi koota. Purkupohja on myös hyvä päivittää esimerkiksi uusien käsikirjoitusversioiden myötä. Purkaessa on osattava ottaa huomioon myös asiat, jotka eivät suoraan lue käsikirjoituksessa. On tärkeää merkata purkuun esimerkiksi jatkuvuuteen liittyvät asiat, jotta ne huomioidaan myös kuvauspäivien aikatauluissa.

Purkupohja on hyvä työkalu call sheetejä tehdessä. Call sheetejä tehdään pääosin kuvausjakson aikana, joka on elokuvatuotannon hektisin osuus. Kun kaikki elementit ja muistiinpanot löytyvät valmiiksi purkupohjasta, voi tiedot vain siirtää call sheeteihin. Myös se, että kaikki tiedot löytyvät valmiiksi purusta, mahdollistaa, että tarvittaessa useampi henkilö voi valmistaa call sheetejä. Hyvin tehdystä purusta ja kuvausaikataulusta löytyy call sheeteihin tarvittavat tiedot.

Itse koin teososan aikana purun suureksi avuksi suunnittelussa ja asioiden tunnistamisissa. Kun luin käsikirjoitusversioita, kirjasin purkukohtaan elementtien lisäksi kysymyksiä toteutuksesta ja epäselvistä kohdista. Kun kävimme näitä HOD-palavereissa läpi, kirjasin vastauksen purkupohjaan. Näin minulla oli koko ajan ylhäällä jo keskustellut asiat yhdessä paikassa helposti. Tunnistamalla käsikirjoituksen haasteet pystyimme käymään niiden toteutukset läpi HODien kanssa. Hyvin tehdyt suunnitelmat ja valmistelut auttavat kuvausjaksoa, joka on valmiiksi hektinen. Kaikki, minkä voi tehdä ja suunnitella ennen kuvauksia, on avuksi.

Elokuvatuotannon tärkeimpiä tiedostoja ovat käsikirjoitus, aikataulu sekä budjetti, jotka ovat toisistaan riippuvaisia. Jos tekee muutoksia yhteen näistä, tulee muutoksia myös muihin. Kun purun pitää ajan tasalla ovat informaatiot yhdessä paikassa saatavilla eikä tarvitse palata joka kerta käsikirjoitukseen, kun etsii tietoa.

Lähteet

Clevé, Bastian 2018. Film Production Management, 4th edition. E-kirja. New York: Routledge

Gill, Liz 2012. Running the show: the essential guide to being a first assistant director. E-Kirja. USA: Routledge

Goldberg Daryl Bob 2012. First-Time Filmmaker F*ck-ups. E-kirja. USA: Elsevier Inc

Honthaner, Eve Light 2010. The complete film production handbook – 4th edition. E-kirja. USA: Focal Press

Landry, Paula 2018. Scheduling and Budgeting Your Film: A Panic-Free Guide - 2nd edition. E-kirja. New York: Routledge

Lounela, Tuuli 2023. Budjetointi suomalaisissa fiktio tuotannoissa. Opinnäytetyö. Tampere: Tampereen ammattikorkeakoulua, Media-alan tutkinto-ohjelma https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/800385/Lounela_Tuuli.pdf?sequence=2&isAllowed=y (viitattu 8.2.2024)

Nashville Film Institute i.a. Script Breakdown: Everything You Need To Know <https://www.nfi.edu/script-breakdown/> (viitattu 17.10.2023)

Pirilä, Kari & Kivi, Erkki 2010. Teos – Elävä kuva – Elävä ääni, kolmas osa. Helsinki: Like

Valentina, Claudia 2020. Elokuvatuotannon vaiheet. Kelaamo. <https://www.kelaamo.fi/elokuvatutannon-vaiheet/> (viitattu 11.12.2023)